

Jornades per a la Cooperació en l'Estandardització Lingüística (IEC, Barcelona, 25 i 26 de novembre de 1999). —Els dies 25 i 26 de novembre de 1999 van tenir lloc a Barcelona, a l'IEC, les primeres Jornades per a la Cooperació en l'Estandardització Lingüística, organitzades per la SF de l'IEC, presidides per Joan Argenter, president de la SF i coordinades per Isidor Marí, membre de la SF, i Josep M. Mestres, cap del Servei de Correcció de l'IEC.

Trenta-tres ponents dels diferents àmbits professionals i territorials de la llengua catalana han participat en aquestes Jornades i han contribuït que se n'assolís el principal objectiu: donar a conèixer les activitats de col·laboració de la SF en tots els àmbits professionals relacionats amb la llengua en els diferents territoris de llengua catalana i valorar-ne l'eficàcia, a fi d'establir un marc adequat que faciliti i sistematitzi la participació dels sectors socials més directament implicats en el procés d'estandardització i elaboració funcional de la llengua. D'aquesta manera podrem garantir la disponibilitat de criteris i recursos lingüístics necessaris perquè el català pugui ser usat en totes les funcions socials.

Les Jornades han comptat amb tres-cents dotze participants provinents de tots els Països Catalans (i, en menor nombre, d'altres procedències): 80,5 %, de Catalunya; 9,9 %, del País Valencià; 8,3 %, de les Illes Balears; 0,7 %, de la Catalunya Nord; 0,3 %, d'Andorra, i 0,3 %, d'altres indrets. Per la dedicació professional, els percentatges són els següents: lingüistes i lexicògrafs en general, 19,6 %; assessors lingüístics i/o correctors, 44,9 %; traductors i/o intèrprets 7 %; professors 19,6; altres professionals, 7 %, i estudiants universitaris, 1,9 %, i finalment, per entitats tenim els següents percentatges: Administració, 28,5 % (l'Administració autonòmica és la que compta amb un major nombre de participants, 19,2 %); universitat i centres d'ensenyament, 27,2%; altres entitats, 32,4% (que inclou el TERMCAT, 3,2 %; els mitjans de comunicació públics i privats, 5,1 %; institucions privades, 7,4 %, i l'IEC, 12,5%), i professionals autònoms 11,9 %.

En la sessió inaugural, sota la presidència de Joan A. Argenter, van intervenir el director general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Lluís Jou, i el director general de Política Lingüística del Govern Balear, Joan Melià.

Durant els dos dies que van durar les Jornades es van llegir vint-i-una ponències i es van dur a terme quatre debats en què foren tractats els diferents temes de l'extens programa.

En les ponències del dijous 25 es van exposar les activitats i projectes de la SF; les jornades territorials de la SF, que es duen a terme un cop l'any —Joan Carles Martí, president de l'associació cívica El Tempir d'Elx i un dels participants en aquesta ponència, va fer ressaltar la importància que aquestes Jornades es facin en tot el territori català, especialment al País Valencià (Jornades d'Elx) per la difícil situació de la llengua catalana en aquest indret—; els treballs realitzats en l'àmbit de l'educació: es va presentar el treball d'orientació lingüística per a l'ensenyament, elaborat en col·laboració amb la Univ. de les Illes Balears, els treballs coordinats pel Centre de Referència en Enginyeria Lingüística (CREL) i el projecte de constitució de recursos lingüístics per a la xarxa telemàtica educativa.

D'altra banda, es va presentar una ponència sobre la divisió de funcions en l'assessorament lingüístic en què s'exposaren la tasca feta per l'Oficina de Consultes de la SF i per la Secció d'Assessorament i Llenguatges d'Especialitat de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, i els sistemes que adopten aquests organismes per canalitzar els dubtes més especialitzats. Altres ponències van tractar de la correcció de textos —manera d'identificar i canalitzar els dubtes— i de la qualitat lingüística en els grans mitjans de comunicació.

En el debat es va fer palesa la necessitat d'organitzar un sistema de seguiment de la qualitat lingüística en els usos públics més rellevants, que hauria de comptar amb la cooperació dels serveis lingüístics dels diversos sectors amb l'IEC. També es va proposar d'articular de forma complementària els sistemes telemàtics d'informació sobre la llengua i els sistemes de participació existents (com la llista de distribució Zèfir) i iniciar un fòrum sobre l'estandardització que permeti als professionals de la llengua fer arribar observacions, propostes o suggeriments a la SF; es tractaria d'un sistema que permetria recollir opinions qualificades, i no de sotmetre a votació els criteris lingüístics normatius —prèviament, es va fer la distinció entre la codificació normativa, l'estandardització i l'especialització funcional de la llengua; és en l'estandardització on la col·laboració entre l'IEC i els professionals de la llengua pot ser més productiva.

Pel que fa a la difusió de les propostes normatives, es considera que és important expressar les propostes amb la màxima claredat argumentativa i que s'ha de preveure el procés social d'implantació progressiva i d'adaptació. En aquest procés és imprescindible la col·laboració dels professionals de la llengua i dels mitjans de comunicació.

El divendres 26 de novembre va continuar el programa amb l'exposició sobre la relació entre l'Oficina d'Onomàstica i les administracions; també es va fer referència als treballs del nomenclator oficial de la toponímia major de Catalunya, que l'Oficina d'Onomàstica està elaborant per encàrrec de la Generalitat de Catalunya.

Tot seguit, es va presentar el sistema de treball del Consell Supervisor del TERMCAT i de l'Observatori de Neologia, i es va destacar la importància de l'aportació feta per l'Observatori de Neologia als treballs d'actualització de la normativa.

Quant a la normalització terminològica, es va manifestar que seria convenient d'ampliar la representació en el Consell Supervisor d'especialistes en ciències, tècniques i humanitats i d'establir canals de relació directes amb els usuaris

En el debat consegüent es va posar de manifest la necessitat d'establir un sistema d'interrelació entre els serveis lingüístics dels mitjans de comunicació, el TERMCAT i l'IEC, a fi de

resoldre de manera immediata —encara que fos provisional— els neologismes, i evitar així la diversificació de formes adoptades pels diferents mitjans de comunicació.

L'últim punt del programa va ser un debat en el qual es va tractar el punt de vista dels escriptors i de tots els qui usen el llenguatge en activitats creatives sobre la seva relació amb l'autoritat acadèmica. Es va incidir en els mitjans de comunicació, sobretot en la televisió, on, a parer d'alguns participants, s'ha abandonat un model de llengua d'acord amb la normativa: es prioritza la fama de certs personatges televisius per aconseguir més audiència, sense tenir en compte la utilització correcta de la llengua —en qualsevol país europeu s'exigeix als professionals dels mitjans de comunicació que dominin la seva llengua—; així, hi ha una sèrie de programes pretensament d'humor que fan servir un model de llengua totalment castellanitzat, com si el català no fos apte per a tots els registres.

Un mitjà de comunicació públic, com la televisió, hauria de contribuir a difondre un model de llengua correcte i vàlid per a tot el domini lingüístic i apte per a totes les funcions socials.

En la sessió de cloenda, el coordinador científic de les Jornades, Isidor Marí, va llegir les conclusions, de les quals es desprenen les següents necessitats: Continuar les visites anuals de la SF als diversos indrets del territori lingüístic; conferir un caràcter periòdic a aquestes Jornades per a la Cooperació en l'Estandardització Lingüística; consolidar i agilitar el sistema actual de canalització de consultes lingüístiques entre els serveis d'assessorament, el TERMCAT i l'Oficina de Consultes de l'IEC; mantenir i ampliar la cooperació entre els grups universitaris de recerca i l'IEC; impulsar la incorporació del català a les tecnologies de la informació i la comunicació; organitzar un sistema de seguiment de la qualitat lingüística en els usos públics més rellevants; ampliar la cooperació dels professionals de la llengua amb la SF en l'adaptació de la normativa a les noves necessitats, l'estandardització i l'especialització funcional, concretament iniciar un fòrum sobre l'estandardització, que permeti a aquests professionals fer arribar observacions, propostes i suggeriments a la SF, i establir formes permanents de coordinació entre les institucions polítiques de l'àrea lingüística catalana i l'IEC, amb la finalitat de garantir la difusió pública en tot el territori d'un model estàndard comú.

Per acabar, Manuel Castellet, president de l'IEC, va felicitar la Secció Filològica i els organitzadors pels resultats obtinguts en aquestes Jornades. [F. R. T.]